

Bitne odrednice novoga Zakona o radu u odnosu na dosadašnja rješenja – s posebnim osvrtom na zdravstvenu djelatnost

Novi Zakon o radu

Dobar dan!

Moto

“Ne možemo graditi budućnost nastavljajući prošlost!”
Charles Handy

Novi Zakon o radu

Dobar dan ponovno!

Alternativni moto

“Od užasnog kraja gori je jedino... užas bez kraja!”

Novi Zakon o radu

Sadržaj

- Opće uređenje radnih odnosa
- Novo (novi propisi)
- Novi Zakon o radu – pregled bitnih novina
- Novi Zakon o radu – otvorena pitanja u djelatnosti zdravstva
- Ishodi i posljedice
- Što sada?

Novi Zakon o radu

Opće uređenje radnih odnosa

- Novi Zakon o radu: donesen dana 15. srpnja 2014. godine, objavljen dana 30. srpnja 2014. godine u Narodnim novinama 93/04, stupio na snagu dana 7. kolovoza 2014. godine

Novi Zakon o radu

Opće uređenje radnih odnosa

- Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 - pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 - pročišćeni tekst, 55/01. - ispravak, 76/10, 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: SuP-O-1/2014 od dana 14. siječnja 2014. godine)
- Republika Hrvatska obvezana relativno velikim brojem međunarodnih ugovora:
  - Četrdesetak konvencija Međunarodne organizacije rada; i
  - Međunarodni ugovori sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom ako su objavljeni i ako su na snazi - veća pravna snaga od zakona

Novi Zakon o radu

Opće uređenje radnih odnosa

- Razmjerno velik broj podzakonskih akata
- Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (Narodne novine 93/14)!
- Niz drugih zakona (posebni zakoni prednost u primjeni)
  - Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14)

Novi Zakon o radu

Novo (novi propisi)

- “Nepodnošljiva lakoća” normativnog interveniranja i djelovanja:
  - Zakon o radu
  - Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata
  - Zakon o europskim radničkim vijećima
  - Zakon o sudjelovanju radnika u odlučivanju u europskom društvu (SE) i europskoj zadruzi (SCE)
- Zakon o ...

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Struktura zakona

- Restrukturiranje zakona “izdvajanjem” zakonskog teksta u zaseban zakon, kao kod Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje/Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata, sada:
  - Zakon o europskim radničkim vijećima
  - Zakon o sudjelovanju radnika u odlučivanju u europskom društvu (SE) i europskoj zadruzi (SCE)
- Restrukturiranje zakonskog teksta (primjerice “Privremeno zapošljavanje”)

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Ugovor o radu

- Mogućnost ustupanja (“premještaja”) radnika kod povezanog društva poslodavca do najduže 6 mjeseci odnosno 2 godine – sporazum poslodavaca + pisani pristanak radnika
- *Izmjena organizacije rada temeljem ugovora o radu na izdvojenom mjestu rada*

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Radno vrijeme i odmori

- Mogućnost neravnomjernog rasporeda radnog vremena – nejednako trajanje po danima, tjednima odnosno mjesecima
- Uređenje ukupnog fonda radnih sati kolektivnim ugovorom (banka radnog vremena)
- “Dopunski” rad (na jednokratnim povremenim poslovima)

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Privremeno zapošljavanje

- *Ugovaranje naknade plaće ustupljenim radnicima*
- *Odstupanje od jednakog postupanja za ustupljene radnika kada u agenciji za privremeno zapošljavanje postoji kolektivni ugovor*
- *Uređenje “drugih uvjeta rada”*

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Plaća

- *Pro rata temporis* materijalna prava kod rada na nepuno radno vrijeme

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Zastara

- Zastarni rok se produljuje na 5 godina

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Otkaz

- Izmjena apsolutne zaštite od otkaza ugovora o radu radnicima koji koriste roditeljska i roditeljska prava za slučaj smrti/prestanka obrta *ex lege*/brisanjem trgovca pojedinca iz registra/u postupku likvidacije
- Pojednostavljenje i ubrzanje otkazivanja: izmjena instituta prekida tijekom otkaznog roka, smanjenje broja šticećenih kategorija radnika
- Umanjenje maksimalnog iznosa naknade štete u slučaju sudskog raskida ugovora o radu s 18 na 8

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Kolektivni viškovi radnika

- Napuštanje obveze izrade programa zbrinjavanja viška radnika
- Savjetovanje s radničkim vijećem o 20 radnika/90 dana te obavješćivanje službe zapošljavanja

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Radnička vijeća i sindikati

- Prijedlog za izbore i liste za radnička vijeća predlaže 20% sindikalno neorganiziranih radnika – nastavak sustavnog “zapostavljanja” radničkih vijeća i sudjelovanja radnika u odlučivanju
- Zaštićeni sindikalni povjerenik s obzirom na broj članova (5) sindikata kod poslodavca

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Kolektivni ugovor

- Stranačka sposobnost usklađivanje sa Zakonom o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata
- Razina i područje primjene kolektivnog ugovora
- Povratak odredbi o produženoj primjeni pravnih pravila sadržanih u kolektivnom ugovoru u Zakon o radu
- Otkaz kolektivnog ugovora (otkazni razlozi) povezuje se sa izmjenom ili raskidom kolektivnog ugovora zbog promijenjenih okolnosti
- Izmjena instituta proširenja primjene kolektivnog ugovora - strože uređenje, manje proširenja

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Kolektivni ugovor

- Definiranje primjenjivog od dva u primjeni proširena kolektivna ugovora

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Štrajk

- Štrajk radi neisplate plaće odmah po danu dospijeća iste
- Izmjene radi usklađivanja sa Zakonom o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Upravne mjere

- “Preventivna” naredba ili zabrana određenog postupanja od strane inspektora rada – prisila prijetnjom visokim prekršajnim sankcijama

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Arbitraža

- Specifična arbitraža za nadomještanje suglasnosti radničkog vijeća/sindikata u svezi sa otkazom

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Otvorena pitanja u zdravstvenoj djelatnosti

- Radno vrijeme
- Plaća
- Reprerentativnost sindikata u zdravstvenoj djelatnosti
- Predstavljanje poslodavaca u zdravstvenoj djelatnosti
- Strukovni kolektivni ugovori u zdravstvenoj djelatnosti
- Ključno pitanje – kolektivno pregovaranje i kolektivni ugovor(i) u zdravstvenoj djelatnosti

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Otvorena pitanja u zdravstvenoj djelatnosti

- Ključno pitanje – kolektivno pregovaranje i kolektivni ugovor(i) u zdravstvenoj djelatnosti:
  - Stran(k)e kolektivnih pregovora i kolektivnih ugovora + pravo na štrajk: važna uključenost svih aktera (selidba groblja! – isto i u pogledu uređenja rada i u pogledu uređenja rada u djelatnosti zdravstva);
  - Parcijalizacija strukovnim kolektivnim ugovorima;
  - Ograničenje radnog vremena u kolektivnom ugovoru – pitanje kršenja;
  - Plaća u djelatnosti zdravstva u kontekstu javnih službi + plaće i sredstva za plaće

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Otvorena pitanja u
zdravstvenoj djelatnosti

- Dodatna pitanja rada:
  - Dopunski/dodatni rad;
  - “Kumulacija” radnih odnosa

Novi Zakon o radu

Novi Zakon o radu

Otvorena pitanja u zdravstvenoj djelatnosti

- Zdravstvo je sofisticiran sustav – zdravstvo je organizacijski krajnje zapušteno i nereformirano, ovo osobito u pogledu upravljanja, u posljednje vrijeme i odnosa iz rada
- Globalno se promišljaju se šire reforme zdravstvenog sustava (u pogledu djelovanja na efikasnost, načine pružanja zdravstvene zaštite i sl.), no za njih je nužno dugoročnije planiranje i provedba – u nas nema analiza, samo prezentacije, reforme su stvar političke samopopularizacije i hira, ne ozbiljnog djelovanja

Novi Zakon o radu

Ishodi i posljedice

- Pravna (ne)sigurnost
- Normativni optimizam i hir - larpurlartizam
- “Ideje naše – benzin Vaš!”
- “Gdje je nestao čovjek?” – gdje je nestala struka i znanost/znanje?
- Pravih rezultata ne može i neće biti

Novi Zakon o radu

Što sada?

- Globalno - “*Eppur si muove!*”, u nas - “Sve se mijenja - sve ostaje isto!” (neizvjesnost novih dikcije, novih stavova, novih mišljenja, nove praksa - a sve treba ostati po starom)
- Previše zbrke ideoloških fraza i kućica te prejeftine demagogije (“olako obećana brzina”)
- “Ne boj se činiti ono čega se bojiš!” (Ralph Waldo Emerson)
- Imamo li vremena?

Novi Zakon o radu

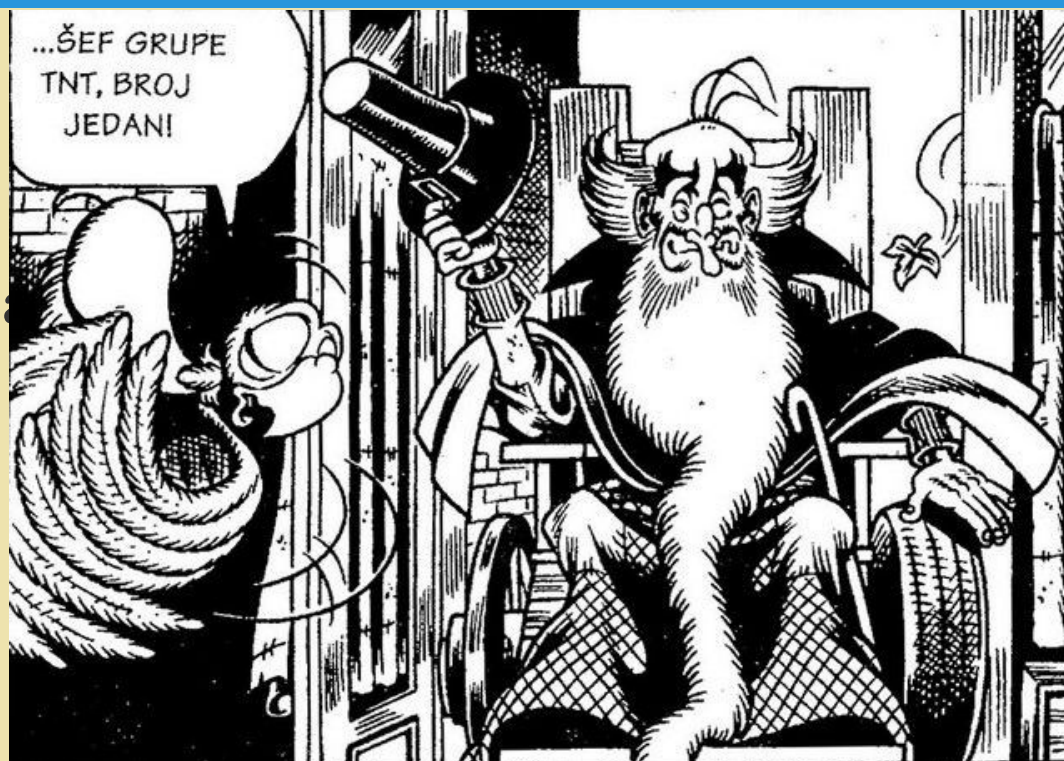
Što sada?

- “Mi koji vladamo znamo da jedna malena institucija koja dobro djeluje u politici znači više nego deset programa!”
Car Maksimilijan u *Prestolonasljedniku* Jaroslava Bočeka
- “Bolje nešto od ničega nego ništa ni od čega!”
- “Tko izgubi dobitak – dobitak!”
- “Ako želite pobijediti – izgubiti!”
- “Ovdje leži onaj koji vama!”

Novi Zakon o radu

Za kraj

Novi Zakon o radu

**Za kraj...
... vratimo se na početak**

“Od užasnog kraja gori je jedino... užas bez kraja!”

Zahvaljujem na pozornosti!
Sve Vaše komentare i pitanja
očekujem na
vgotov@hotmail.com
viktor.gotovac@zg.t-com.hr

Bitne odrednice novoga Zakona o radu u odnosu na dosadašnja rješenja – s posebnim osvrtom na zdravstvenu djelatnost